8 2020ལོའི་ཟླ་4ཚེས་24 ལྟེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར།

གླེགླེང་མོལམོ་ཐུང་ངུ་།

ས་མཐོའི་མྱུར་འཕྲིན།

མཐུན་སྒྲིལ་མཛེས་སྡུག་དང་བདེ་ཐང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ལྷ་ས་གསར་པ་བསྐྲུན།

རླངས་འཁོར་བཏང་ནས་རྒྱལ་ལམ་318བརྒྱུད་དེ་ཆུ་་་
ཚོད་1བསྐྱོད་མཐར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆུ་ཤུར་རྫོང་རྟ་དཀར་་་་་
ཤང་གི་གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོར་སླེབས་ཤིང་།མིག་ལམ་དུ་་་་་་་་
འཆར་འོང་བ་ནི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པའི་བོད་་་་་་་་་
བཟོའི་བ་གམ་སྟར་པ་རེ་རེ་དང་།ཡངས་ཤིང་གྲལ་འགྲིག་་་
པའི་གྲོང་ཚོའི་སྲང་ལམ་རེ་རེ་རེད།དུད་ཚང་རེའི་རྒྱལ་་་་་་་་
སྒོའི་ཐོག་ཏུ་དམར་མདངས་བཀྲ་བའི་རྒྱལ་དར་ལྷབ་ལྷུབ་་་་་
ཏུ་གཡོ་ཞིང་།སྒོ་ཁར་བརྒྱན་པའི་དཀར་གཙང་ཁ་་་་་་་་་་་་་་
བཏགས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་གི་གྲོགས་པོར་བསུ་བ་ཞུ་བ་དང་་་་་་་་
གཉིས་སུ་མ་མཆིས།
རི་ཆུས་བརྒྱན་པའི་མཛེས་ལྡན་གྲོང་ཚོ་འདི་ནི་སྔོན་་་་་་་
ཆད་གང་སར་འདམ་རྫབ་འཁྱིལ་ཅིང་རྩྭ་ངན་གྱིས་ཁེངས་་་་་
པའི་གྲམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སུ་ཞིག་གི་ཡིད་ལ་དྲན་སྲིད།ད་ཆ་
འདི་གར་གཡུ་ལོ་ཚང་ཚིང་འཁྲིགས་ནས་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་་་་་་་་་
དཔལ་འབར་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
གསར་དུ་བཙུགས་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་སྤོས་་་་་་་་་
དབུལ་སྐྱོར་གྲོང་ཚོ་འདིར་མཚོན་ན།གྲོང་མི་ཚོ་གནས་་་་་་་་་
སྤོས་ཀྱང་གཞིས་ཆགས་ཐུབ་མིན་ནི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་་་་་་་་་
གྱུར་ཡོད་པ་རེད།
གྲོང་མི་ཚོའི་སེམས་ཁྲལ་སེལ་ཆེད།གྲོང་ཚོའི་ཨུ་ལྷན་་་
གྱིས་བསམ་བློའི་སློབ་གསོ་བཏང་བ་བརྒྱུད་དབུལ་པོ་ཚོར་་་་་
ལས་ཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྱུར་རོགས་བྱས་ནས།རང་འབད་
དང་རང་ཚུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཆགས་སུ་བཅུག་པ་རེད།
གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་རུ་་་་་་་་
དཔོན་གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་གསར་འགོད་པར།ང་ཚོས་་་་་་་
གསོ་སྦྱོང་མ་དངུལ་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་ནས་ལས་ཞུགས་གསོ་་་་་་་་་

སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་གཉེར་བ་དང་།གསོ་་་་་་་་
སྦྱོང་ནང་དོན་ཁོངས་སུ་འདེབས་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་དང་གསོ་ཚགས་ལག་རྩལ་་་་་་་་་་
དང་།རླངས་འཁོར་གཏོང་སྟངས།སྤྱི་་
ཕན་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གནས་ཀྱི་རྩལ་་་་་
ནུས་ཆེར་གཏོང་བཅས་དང་དེ་བཞིན་བདེ་སྲུང་བ་སོགས་་་་་
ཚུད་ཡོད།“རྩལ་ནུས་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་རྐང་དུ་བྱས་་་་་་་་
ཐོག་ཐབས་ལམ་མང་པོ་དང་།རིམ་པ་མང་པོ།རྣམ་པ་་་་་་་
མང་པོ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་ཞུཌ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ།ཞིང་་་
འབྲོག་པའི་ལས་ཞུགས་རྩལ་ནུས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ན་རན་་་་
ངལ་རྩོལ་བ་ཚོས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལས་ཞུགས་གོམ་་་་་་་་་་་་
སྟབས་ཀྱི་རྗེས་ཟིན་པར་བྱས་ཡོད”ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།
ད་ཆ།“མི་གཅིག་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན།དུད་ཚང་་་་་་་་་་་་
གཅིག་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་ཡུག་ཁུལ་གཅིག་ལ་སྐུལ་ཁྲིད་་་
ཐུབ་པ”ནི་གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོའི་རྒྱུན་རྣམ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་
པ་རེད།“མི་སེར་ཚོས་སོ་སོའི་སྒོ་ཁ་ནས་ལག་རྩལ་སྦྱོང་་་་་་་
ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད།ལག་རྩལ་ལྡན་ཚེ།ཁོང་ཚོའི་ལས་་་་་་་་་
ཞུགས་གཞན་སྒྱུར་དང་ལས་ཞུགས་ཀྱི་རྩལ་ནུས་དང་བྱང་་་་་
ཚད་མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས།མི་སེར་ཚོར་གདེང་ཚོད་་་་་་་་
རྙེད་ནས།‘གནས་སྤོ་ཐུབ་པ་དང་གཞིས་ཆགས་ཐུབ་་་་་་་་་་
རྒྱུའི’ལས་དོན་གྱི་བླང་བྱ་ཡོངས་སུ་མངོན་འགྱུར་བྱུང་་་་་་་་་་
ཡོད”ཅེས་གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་བརྗོད།
ད་ཆ་ཁང་པ་དང་བདེ་ཐང་གི་དམིགས་ཚད་ཡོངས་སུ་་
གྲུབ་རྗེས།ཐོན་ལས་ཇི་ལྟར་འཆར་འགོད་བྱེད་པ་དེ་ལས་་་་
ཀའི་གཙོ་གནད་དུ་གྱུར།ཆུ་ཤུར་རྫོང་གིས་གྲོང་ཁྱེར་དང་་་་
གྲོང་རྡལ་ཅན་གསར་པའི་ཕྱོགས་བསྡུས་ཚོད་ལྟ་འཛུགས་་་་་་
སྐྲུན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྤོ་བྱ་ཡུལ་དུ་བཞོན་མ་དང་བོད་་་
བྱ་གསོ་ཚགས་དང་སྨན་རྒྱུ་འདེབས་འཛུགས་སོགས་ཐོན་་་་་་
ལས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་།ཚོང་སྒྱུར་ཁང་པ་བརྒྱབ་་་་་་་་
ནས་གནས་སྤོས་མང་ཚོགས་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་་་

ཕྱུག་འགྱུར་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད།གྲོང་ཚོའི་ཏང་ཀྲི་པུའི་་་་་་་་་
ཧྲུའུ་ཅི་ཉི་མས“གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོའི་ཐོན་ལས་རྣམ་་་་་་་་་་་་
གྲངས་ཀྱིས་མ་རྐང་མཉམ་ལས་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་་་་་་་་
བྱས་པ་དང་།‘མཉམ་ལས་ཁང་དང་དུད་ཚང་དབུལ་པོ་་་
ཟུང་འབྲེལ’གྱི་མ་རྐང་མཉམ་ལས་བྱེད་ཐབས་ལ་གཞིགས་
ཏེ།བཞོན་མ་གསོ་ཚགས་མཉམ་ལས་ཁང་དང་།བོད་བྱ་་
གསོ་ཚགས་མཉམ་ལས་ཁང་།དམིགས་བསལ་འདེབས་་་་་
འཛུགས་མཉམ་ལས་ཁང་བཅས་དོ་དམ་གཉེར་སྐྱོང་བྱས་་་་
པར། གྲོང་ཚོ་ཡོངས་ཀྱི་མི་712ཚང་མ་མ་རྐང་ནང་་་་་་་་་་་་
ཞུགས་པ་དང་། གནས་སྤོས་དུད་ཚང་དབུལ་པོ་མི་རེར་ལོ་
རེར་བགོ་འགྲེམ་སྒོར་3500ལྷག་ཙམ་རག་གི་ཡོད”ཅེས་་་་་
བཤད།

ད་ཆ་གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོའི་གྲོང་མི་ཚོས་ཕུགས་ལ་་་་་་་་་་
དམིགས་ཏེ་སེམས་ནུས་དེ་བས་མང་བ་འབབ་འཕར་ཕྱུག་་་་་
འགྱུར་ཐོག་བཞག་ཡོད།“རྣམ་གྲངས་དབུལ་སྐྱོར་ལས་་་་་་་་
གྲོང་ཚོར་དངོས་འབྲེལ་གྱི་རང་བརྟེན་ནུས་པ་ལྡན་ལ་མང་་་་
ཚོགས་ཚོར་ཡང་ཏན་ཏན་ཏིག་ཏིག་གི་ཐོབ་ཚོར་བྱུང་་་་་་་་་་་་
ཡོད”ཅེས་གྲོང་ཚོའི་ཏང་ཀྲི་པུའི་ཧྲུའུ་ཅི་ཉི་མས་བཤད་པ་་་་་
དང་། ཁོང་གིས།སླད་ཕྱིན་གྲོང་མི་ཚོས་རང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་་་་་་་
རྩར་མེ་ཏོག་བཏབ་ནས་གཅིག་གྱུར་ཐོག་བཙོངས་ཚེ་ཉིན་་་་་
རེར་ཡོང་འབབ་སྒོར་100ཡོང་རྒྱུ་རེད།གཞན་ཡང་གྲོང་་་་
ཚོས་ད་དུང་རྒྱལ་ལམ་318དང་ཆུ་ཤུར་རྫོང་གི་མེ་འཁོར་་་་་་
བབས་ཚུགས་སོགས་ཁུལ་ཁོངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དང་ཟུང་་་་་་་་་་
འབྲེལ་གྱིས་སྤྲོ་གསེང་དང་།མཛེས་ལྗོངས་མྱོང་རོལ།ཉམས་
ལེན།འཐུ་བསྡུ་བཅས་གཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞིང་ལས་་་་་
གསར་པ་གཏོད་པ་དང་།སྐྱིད་ཆུའི་འགྲམ་གྱི་གསུམ་ལྡན་་་་
གྲོང་ཚོའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་ནས་ཆུ་་་་་་་་
ཤུར་རྫོང་གི“གསུམ་ལྡན”སྤུས་རྟགས་གཏོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་་་་
ངོ་སྤྲོད་བྱས་བྱུང་།
(དམ་ཆོས་དང་སྐལ་མཆོག་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས)

ཆུ་ཤུར་རྫོང་གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མན་ངགདབུལ་སྐྱོར་གསར་སྤེལ་བྱེད་པའི་འགག་རྩ་ནི་་་་་་་་
གནད་སྨིན་ཡོང་མིན་ལ་ཐུག་ཅིང་།རྒྱལ་ཕམ་གྱི་གཙོ་་་་
གནད་ཀྱང་གནད་སྨིན་ཡོང་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད།ས་
གནས་ཁག་གི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་དང་་་་
རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་གི་ཆ་རྐྱེན་ལའང་བཟང་ངན་ཡོད་་་་་
པས།ཐོན་ལས་དབུལ་སྐྱོར་གྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་་་་་
པར་བྱ་ཟིན་ཉ་ཟིན་བྱེད་མི་རུང་བར་ངེས་པར་དུ་་་་་་་་་་་
གནད་སྨིན་ཤུགས་འདོན་བྱེད་དགོས།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆུ་ཤུར་རྫོང་གི་གསུམ་ལྡན་གྲོང་་་་་་
ཚོར་དུས་ཐུང་ལོ་ཤས་རིང་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་ཐད་
ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དོན་ཡང་གནད་་་་་་་
སྨིན་ཡག་པོ་ཐུབ་པས་རེད།
དབུལ་པོར་འགྱུར་རྐྱེན་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཚེ་གཞི་་་་་
ནས་དབུལ་པོའི་རྩ་བ་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ།ས་གནས་་་་་
ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཚང་་་་
མར་བྱ་ཐབས་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྱོད་མི་རུང་བར་ཡུལ་བབ་་་་
དང་བསྟུན་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ལམ་མང་བའི་གནད་་་་་་
སྨིན་དབུལ་སྐྱོར་གྱི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་་་་་་
བྱེད་དགོས།ཐབས་ལམ་གཙོ་བོའི་ངོས་ནས་བལྟས་ན།
“དབུལ་སྐྱོར་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི”གནད་དོན་ཐག་གཅོད་
ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུའི་འགག་རྩ་ནི་ས་ཁུལ་དབུལ་པོ་དང་མི་་་་་་
འབོར་དབུལ་པོའི་ཞིབ་ཕྲའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ཏེ
“ཁག་གཅིག་རེ་ལྔའི”འདུ་འགོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་
ཐུག་ལ།དེ་ཡང་གཅིག་ནས་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་་་་་་་་་
བཏང་ནས་ཁག་གཅིག་དབུལ་སྒྲོལ་ཐུབ་པར་བྱས་ཁར།
ས་གནས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞི་ཚུགས་ནས་ས་གནས་་་་་
དེ་རིང་དུ་དབུལ་སྒྲོལ་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
གཉིས་ནས་ཁག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་དབུལ་སྐྱོར་་་་་་་་་་་

གནས་སྤོས་བྱས་ཏེ་གནས་སྤོ་ཐུབ་པ་དང་།གཞིས་་་་་་་་་་
ཆགས་ཐུབ་པ།ཕྱུག་པོ་ཆགས་ཐུབ་པ་བཅས་བྱེད་་་་་་་་་
དགོས།གསུམ་ནས་སྣོད་བཅུད་ཁ་གསབ་ལ་བརྟེན་་་་་་་
ནས་ཁག་གཅིག་དབུལ་སྒྲོལ་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ་ངལ་རྩོལ་
ནུས་ཤུགས་ཡོད་པའི་མི་འབོར་དབུལ་པོ་རྣམས་ས་་་་་་་་་
གནས་ཀྱི་ནགས་སྲུང་བ་སོགས་སྣོད་བཅུད་སྲུང་སྐྱོང་གི་
ལས་གནས་སུ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་དགོས།བཞི་ནས་སློབ་་
གསོ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས་ཁག་གཅིག་དབུལ་སྒྲོལ་་་་་་་
ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ་སློབ་གསོར་བརྟེན་ནས་མི་རབས་ནས་
མི་རབས་བར་དབུལ་པོ་ཡིན་པའི་བར་མཚམས་གཅོད་་
པའི་རྩ་བཅོས་ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱེད་་་་་
དགོས།ལྔ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་་་་་་
ཁག་གཅིག་ཐ་སྐྱོང་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ་མི་འབོར་དབུལ་་་་་
པོའི་ཁྲོད་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་ནུས་ཤུགས་ཡོངས་སུ་ཤོར་བའམ་
ཡང་ན་ཆ་ཤས་ཤོར་བར་སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྲུང་ལ་་་་་་་་་་་་
བརྟེན་ནས་ཐ་སྐྱོང་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས།
དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་དམིགས་ཚད་དུས་་་་་་་་་
བཀག་ལྟར་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ལྗོངས་ཡོངས་་་
ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་བ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ལ།ང་ཚོའི་འདོར་་་
ཐབས་མེད་པའི་འགན་འཁྲི་ཡང་རེད།དམངས་ལ་་་་་་་
བདེ་སྐྱིད་བསྐྲུན་པ་དང་ཡུས་ཀུང་གིས་རི་བོ་སྤོས་པའི་་་་
བློ་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་སྤྱད་དངོས་སྒྲུབ་བྱས་ཚེ་
ང་ཚོས་ས་ཁུལ་དབུལ་པོ་དང་མང་ཚོགས་དབུལ་པོ་་་་་་་་
གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་དབུལ་སྒྲོལ་བྱེད་ཐུབ།

གནད་སྨིན་དབུལ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་འགག་རྩ་གནད་སྨིན་ལ་རག་ལས་ཡོད།
ཧོང་ཀྲི་ཝུའུ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་་་་
ས་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།
དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཡོན་ཚད་མཐོ་རུ་་
གཏོང་བ་དང་སྤྲོ་སྣང་ལྡན་པའི་དཔེ་་་་་་་
ཀློག་གི་ཁོར་ཡུག་གཏོད་ཆེད།ཉེ་ཆར་་་
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དབང་སྐྱོན་ལྷན་ཚོགས་་་
ཀྱིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་གསོ་ཉར་་་
ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་མི་སྣས་འབད་་་་་་་
བརྩོན་བྱས་པ་བརྒྱུད།དབང་པོ་སྐྱོན་་་་
ཅན་གསོ་ཉར་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཀྱིས་་་
གསོ་ཉར་ཁང་གི་དཔེ་དེབ་ལྟ་ཀློག་ཁང་་
དུ་དཔེ་དེབ་གསར་པ་སྒྲིག་གཤོམ་དང་་་
མཛོད་འཇུག་བྱས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
ལྟེ་གནས་ཁང་དེའི་དཔེ་ཀློག་ཁང་དུ་་་་་་་
དཔེ་སྒྲོམ་དང་སྒྲོག་ཙེ།རྐུབ་བཀྱག་་་་་་་་
སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་ཆས་ཡོད་ལ།གསར་དུ་་་
ཉོས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་གྲས་སུ་རྩོམ་རིག་་
དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་ཚན་དང་།རྟོགས་་་

བརྗོད།བློ་སྦྱོང་དཔེ་དེབ།དེ་བཞིན་་་་
དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལས་དོན་དང་་་་་་་
འཚོ་བར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་་་
དཔེ་དེབ་དང་།ཆབ་སྲིད།དྲག་སྐྱེད་་་
སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དཔེ་་་་་་་་
དེབ་དང་དུས་དེབ་སོཌ་ཁྱོན་བསྡོམས་་་་
2000ལྷག་ཙམ་ཡོད།དབང་པོ་སྐྱོན་་་་
ཅན་གྱི་དཔེ་དེབ་ལྟ་ཀློག་ལ་སྟབས་བདེ་་
བསྐྲུན་ཆེད།ལས་དོན་མི་སྣས་དཔེ་་་་་་་་
ཀློག་ཁང་གི་སྒྲིག་བཀོད་དང་དཔེ་སྒྲོམ་་་
སོགས་འདེམས་པ་དང་།སྒྲིག་སྦྱོར་་་་་་་་
བྱེད་སྐབས་ཀྱང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་་་
དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་་་་་
གཞིག་གང་ལེགས་བྱས་པ་མ་ཟད།ད་་་
དུང་ཐོགས་མེད་ལྟ་ཀློག་ཁོར་ཡུག་དང་་་
སྤྲོ་སྣང་ལྡན་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཁོར་ཡུག་་་་་་་
ཀྱང་བཏོད་ཡོད།
（ལྷ་དབང་གིས་བསྒྱུར།ལྷ་་་་་་་་་་་་
དབང་དང་ཚེ་ལྷས་ཞུས）

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་་་་
ས་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།
ཉེ་ཆར།སྟག་རྩེ་བཟོ་ལས་གླིང་དོ་དམ་་
ཨུ་ལྷན་གྱིས་ཐབས་མང་མཉམ་སྤྱོད་་་་་་་་
བྱས་ནས་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་བླག་་
ཡོང་བའི་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ།“སྤུས་་་་
ལེགས་ཞབས་ཞུའི་སྤུས་རྟགས”ནུས་་་་་་
ཤུགས་ཡོད་རྒུས་བཏོད་པ་རེད།
ཁེ་ལས་ལ་དཀའ་ངལ་སེལ་རོགས་་
བྱེད་ཆེད།སྟག་རྩེ་བཟོ་ལས་གླིང་དོ་་་་་་་
དམ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་་་་་་་་་་་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་དང་།སེམས་རྩ་་་
འཁོལ་པོས་ཁེ་ལས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་་་
བ། ཁེ་ལས་ལ་འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་་་
དང་ལྷག་པའི་གནད་དོན་དུས་ཐོག་ཏུ་་་

འཚོལ་བ་དང་།ཕྱོགས་སྒྲིགཐག་་་་་་་་་
གཅོད་བཅས་བྱེད་པ།ལས་དོན་གྱི་བྱ་་་
ཐབས་ཁག་དོན་འཁྱོལ་ཏན་ཏིག་ཐུབ་་་་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།ཁེ་ལས་ལ་་་
ནུས་ཆེ་གོ་ཆོད་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་བྱ་ཐབས་་
འདོན་པ།ཆ་འཕྲིན“འབྲེལ་གཏུག་་་་་་
མཁན”དང་།ཁེ་ལས་ལ་ཕན་པའི་་་་་་་་
སྲིད་ཇུས“ཁྱབ་གདལ་གཏོང་མཁན”
གནད་དོན་དང་དཀའ་ངལ“སེལ་་་་་་་་་་
རོགས་བྱེད་མཁན”བཅས་ཧུར་ཐག་་་་་་
བྱས་ཏེ།ཁེ་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་བླག་་
ཡོང་རྒྱུར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་འགན་་་་
ལེན་བྱས་པ་རེད།
(པ་ཚེས་བསྒྱུར།པ་དཀོན་གྱིས་་་་་
ཞུས)

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་་་་་་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།གྲོང་གསེབ་དར་་་་་་
རྒྱས་ཀྱི་གོམ་སྟབས་སྔར་བས་མགྱོགས་སུ་གཏོང་་་
བ་དང་ཐོན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཚོཌ་འབབ་་
འཕར་ཕྱུག་འགྱུར་ལ་སྐུལ་ཁྲིད་བྱ་ཆེད།ཉེ་བའི་་
ལོའི་རིང་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གིས་ལས་སྟེཌ་སྣ་ཚོགས་་
ལ་བརྟེན་ནས་རང་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཕྱུག་་
འགྱུར་ལམ་བུ་བཏོད་པ་དང་།ཤང་དང་གྲོང་་་་་་
རྡལ་ཁག་ཏུ་ཐོན་ལས་རྣམ་གྲངས་ཕུལ་བྱུང་ཁག་་
ལག་བསྟར་བྱས་པར་ཕན་འབྲས་ལེགས་པོ་ཐོན་་་
ཞིང་།འདི་ལོར་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་དཔལ་འབྱོར་་་་་་་
གླིང་ཤང་གིས་ཉི་འོད་དྲོད་ཁང་དཔེ་སྟོན་གླིང་གི་
རིག་ནུས་དྲོད་ཁང་དང་མཉམ་སྦྲེལ་དྲོད་ཁང་དུ་་
མེ་ཏོག་བཏབ་ནས་ལྷ་སའི་མེ་ཏོག་འདེབས་འཛུཌ་་
རྟེན་གཞི་ཆེ་ཤོས་ནུས་ལྡན་ངང་བསྐྲུན་པ་རེད།
དཔལ་འབྱོར་གླིང་ཤང་གི་ཤང་ཀྲང་ལུའོ་་་་་་
ཅུན་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་དོན།གླིང་དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་་་་་་
མུའུ་1126ཟིན་ལ།དྲོད་ཁང་ཆེ་མོ་ཁྱོན་285
ཡོད་པ་དང་མེ་ཏོག་ཚང་མ་སྤྱི་གནོད་མེད་པའི་་་་་

ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་གཞིར་བཟུང་བཏབ་ཡོད།
གླིང་དེས“སྲིད་གཞུང＋ཁེ་ལས＋ཞིང་་་་་་་་་་་་་་
དུད”ཀྱི་དོ་དམ་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་་་་་་་་་
ཅིང་།ད་ཡོད་ཀྱི་ལས་མི་50ལྷག་ཙམ་ཚང་མ་ས་་
གནས་དེ་གའི་གྲོང་མི་ཡིན་པ་དང་།གླིང་ཁུལ་་་་་
གྱི་ཐོན་རྫས་རྫོང་ཁོངས་སུ་མཁོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་དང་
ཆབས་ཅིགལྷ་ས་དང་།གཞིས་རྩེ།ལྷོ་ཁ་་་་་་་་་་་
སོགས་སུའང་འཚོང་གི་ཡོད་པ་རེད།ཤེས་་་་་་་་་་་་
རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།2012ལོར་ལྷུན་་་་
གྲུབ་རྫོང་གི་ཉི་འོད་དྲོད་ཁང་དཔེ་སྟོན་གླིང་་་་་་་་་་
བཙུགས་པ་དང་།2019ལོར་བོད་སྐྱོར་གྱི་་་་་་་་་་
རོགས་སྐྱོར་རྣམ་གྲངས་བརྒྱུད་གླིང་དེའི་རིག་་་་་་་་
ནུས་དྲོད་ཁང་ཆེ་མོ་ཉམས་བཟོ་དང་རིམ་སྤོར་་་་་་
བྱས་པ་དང་། དྲོད་ཁང་གི་མཁྲེགས་ཆས་དང་་་་་་
མཉེན་ཆས་ཚང་མ་ལེགས་སུ་ནུས་ལྡན་བཏང་་་་་་་
ཡོད།འདི་ལོ་ཚུན་དུ་དཔལ་འབྱོར་གླིང་ཤང་་་་་་་
གིས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བུ་གསར་་་
པ་འཚོལ་ཞིབ་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ།སྔོ་ཚལ་དང་།
ཤིང་ཏོགམེ་ཏོགབཟའ་བཅའི་ཤ་མོ་བཅས་་་་་་་
འདེབས་འགོ་བཙུགས་ལ།ད་ཆ་མེ་ཏོག་་་་་་་་་་་་་་
འདེབས་འཛུགས་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ངོས་གྲུ་13000
ཟིན་པ་དང་མེ་ཏོག་སྣ་ག་30ལྷག་ཙམ་བཏབ་་་་་་་
ཡོད་པ་རེད།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་་་་་་་
ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།གསར་་་་་
འགོད་པས་ཉེ་ཆར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་་
དབུལ་སྐྱོར་གཞུང་ལས་ཁང་ནས་ཤེས་རྟོཌ་་་
བྱས་པར། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།སྟོད་ལུང་
བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་་་་་་་
མང་ཚོགས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་ནས་ཡོང་འབབ་་་་་་་་་་་
བརྟན་པོའི་ངང་འཕར་རྒྱུ་དམིགས་ཡུལ་དུ་་་
བརྩིས་པ་དང་རང་སའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེཌ་་
ཆ་དང་། ཐོན་ལས་ཀྱི་རྨང་གཞི།ཁྲོམ་རའི་
དགོས་མཁོ་བཅས་ལ་གཞི་ཚུགས་ཏེ་ནས་་་་་་་
ལས་སྣོན་གྱི་ཐོན་ལས་གོང་འཕེལ་ཤུགས་་་་་་་
ཆེན་བཏང་ནས་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་སྒྲོལ་ལ་་་
རམ་འདེགས་བྱས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིཌ་ན།2016
ལོ་ནས་བཟུང་རིམ་རྩིས་བྱས་ན་ནས་ལས་་་་་་
སྣོན་ཐོན་ལས་ལ་མ་རྩ་སྒོར་ཁྲི་4640བཏང་
བའི་ནང་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་མ་འཇོག་སྒོར་ཁྲི་་་་་་་་་་
1220དང་དངུལ་རྩ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་མ་་་་་་་

འཇོག་སྒོར་ཁྲི་3420ཟིན་་་་་་་
ཡོད།ནས་ལས་སྣོན་གྱི་ལོའི་་་
ཐོན་འབོར་ཏུན་8000ཟིན་་་
པའི་ནང་ནས་ཀྱི་ཞོར་ཐོན་་་་་་
བཟའ་བཅའ་ལས་སྣོན་བྱེད་ཚད་ཏུན་600
ཟིན་པ་དང་།ལོའི་ཐོན་རྫས་རིན་ཐང་སྒོར་
ཁྲི་4500ཟིན་པ་རེད།
མིག་སྔར།ཆུས་ཡོངས་སུ་ཁྱོན་ནས་་་་་་
ལས་སྣོན་དང་ཕྱིར་ཚོང་ཁེ་ལས་11ཡོད་པའི་
ནང་སྣེ་འདྲེན་ཁེ་ལས་4དང་མཉམ་ལས་་་་་་་་
ཁང་7ཡོད་ཅིང་།ནས་ལས་སྣོན་ལ་སྐུལ་་་་་་་
འདེད་ཤུགས་ཆེན་བཏང་སྟེ་གཞི་ཁྱོན་ཅན་་་
དང་། ཐོན་ལས་ཅན།ཞིབ་གཉེར་ཅན་་་་་་་
བཅས་ཀྱི་གཉེར་སྐྱོང་མངོན་འགྱུར་བྱུང་བ་་་
མ་ཟད། མང་ཚོགས་རྣམས་ནས་ལས་སྣོན་་་
ཐོན་ལས་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་སྐུལ་ཁྲིད་ཀྱང་་་་་་་
ཐུབ་ཡོད།2017ལོ་ནས་བཟུང་།ལོ་ལྟར
“རྒུ་རུམ་རྩམ་པའི་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་་་་་་་་
དུས་ཆེན”གཉེར་ཏེ་རྩམ་པའི་ཐོན་ལས་གོང་་
འཕེལ་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་དང་།རིག་་
གནས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེ་རུ་བཏང་སྟེ།ཁྱད་་
ལྡན་རིག་གནས་ཀྱི་སྤུས་རྟགས་བརྟན་པོ་་་་་་་
བཙུགས་པ་རེད།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གསོ་ཉར་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཀྱིས།

དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་དཔེ་དེབ་ལྟ་
ཀློག་ཁང་བཙུགས་པ།

སྟག་རྩེ་བཟོ་ལས་གླིང་དོ་དམ་ཨུ་ལྷན་གྱིས།

ཐབས་མང་མཉམ་དུ་སྤྱད་ནས་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་འགན་ལེན་བྱས་པ།

ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གིས།
ལྷ་སའི་མེ་ཏོག་རྟེན་གཞི་ཆེ་ཤོས་བསྐྲུན་པ།

སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱིས།
ནས་ལས་སྣོན་ཐོན་ལས་སྟོབས་ཆེར་བཏང་བ།
གནད་སྨིན་དབུལ་སྒྲོལ་གྱི་འགག་སྒྲོལ་
དམག་འཐབ་ཡག་པོ་རྒྱག་པ།

དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་སྐྲུན་
གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ།

2019ལོའི་ཚུན་དུ་ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་ཆུ་ཤུར་རྫོང་གསུམ་ལྡན་གྲོང་་་
ཚོའི་སྒྲོལ་མ་མི་རིགས་གྱོན་ཆས་་་་་་་
ཞིང་འབྲོག་པ་ཆེད་ལས་མཉམ་་་་་་་་
ལས་ཁང་གིས་དབུལ་སྒྲོལ་འགག་་་་
སྒྲོལ་ལ་དམིགས་ཏེ།“དབུལ་སྐྱོར་
འཁོར་ཁང་དང་དུད་ཚང་དབུལ་་་་
པོ་ཟུང་འབྲེལ”གྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་
དེ་གྲོང་ཚོ་དེའི་དུད་ཚང་དབུལ་པོ
（དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་4ཚུད་པ）15
སྒོ་རྩར་ལས་ཞུགས་ཐུབ་རྒྱུར་སྐུལ་་་
ཁྲིད་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོ་སྔ་ཙམ་་་་་་་་་་་
དབུལ་སྒྲོལ་ཕྱུག་འགྱུར་ཡོང་རོགས་
བྱས་པ་རེད།
འདི་ནི་གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོའི་་
དུད་ཚང་དབུལ་པོས་མཉམ་ལས་་་་
ཁང་དུ་གྱོན་གོས་འཚེམ་བཞིན་པ།

དབུལ་སྐྱོར་འཁོར་ཁང་
དང་དུད་ཚང་དབུལ་
པོ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་
དབུལ་སྒྲོལ་ལམ་
དུ་བསྐྱོད་པ།